

Тренинг на тему: «Стоп буллинг»

Қатысушы: 5 – 9 сыныптар, аудандық әдістемелік кабинетінің маманы, ИДН, мектеп психологы, мектеп әлеуметтік педагогы.

Мақсаты: оқушыларды қорқыту түсінігімен, формаларымен және құрылымымен таныстыру; зорлық-зомбылыққа ұшыраған балаға жанашырлық пен қамқорлық сезімін тәрбиелеу; қиын жағдайдан шығудың жолдарын табу қабілетін дамыту; жауапкершілікті және қауіпсіз мінез-құлық дағдыларын дамыту, мектеп ортасында зорлық-зомбылықтың алдын алу

Цель: познакомить учащихся с понятием, формами и структурой буллинга; воспитывать чувство эмпатии и переживания к ребенку, который подвергается насилию; развивать умение поиска путей выхода из сложной ситуации; формировать навыки ответственного и безопасного поведения, профилактику насилия в школьной среде

Сабақ барысы: Ход занятия:

1. Упражнение «Приветствие»

Знакомство с участниками группы, настройка на восприятие нового материала. Учитель предлагает назвать свое имя и закончить высказывание:

«Я являюсь подарком в этом мире потому что ...»

«Мен бұл дүниеде сыйлықпын, өйткені...»

2. Упражнение «Лист бумаги» (5 мин.)

Учитель предлагает детям смять лист бумаги, а затем попытаться вернуть его в исходное состояние, то есть, чтобы лист бумаги стал снова гладким и ровным.

Вопросы для обсуждения:

Қағаз қайтадан мінсіз тегіс бола ала ма?

Адам ренжітетін сөздерді естігенде не болады?

«Кешіріңіз» деп, адамның кэмоционалды қарым-қатынасын қалпына келтіруге бола ма?

Может бумага стать снова идеально гладкой?

А что происходит с человеком когда он слышит оскорбительные слова?

Можно ли восстановить эмоциональное отношение человека к обидчику сказав «прости».

Итог: Адамды ренжіту оңай, бірақ сенімді қалпына келтіру ұзақ процесс.

Обидеть человека легко, а вернуть доверие длительный процесс.

3. Сообщение темы занятия, вступительное слово учителя (3 мин.)

Цель: сообщение темы занятия, установка на работу.

Сәлем балалар. Бүгін біз маңызды тақырыпты - студенттер арасындағы қорқыту, зорлық-зомбылық және қатыгездік тақырыбын талқылауға жиналдык.

Здравствуйте дети. Сегодня мы с вами здесь для того, чтобы обсудить важную тему - тему буллинга, насилия и жестокости среди учащихся.

Әрқайсымыз өмірімізде кем дегенде бір рет зорлық-зомбылықты бастан өткердік. Бұл сізге қарсы қолданылуы мүмкін, сіз куә бола аласыз немесе сіз өзіңіз қылмыс жасайтын адам бола аласыз. Біз бір балаға бағытталған зорлық-зомбылық пен қатыгездік туралы айтатын боламыз. Бұл құбылыс қорлау деп аталады. Бүгін біз қорқыту құрбанының сезімін және агрессордың мінез-құлқын түсінуге тырысамыз. Ең бастысы, біз бірге зардап шеккен балаға көмектесу жолдарын табамыз және қорқытудағы рөлдердің бірін ойнамау үшін өзімізді қорғауға тырысамыз.

Каждому из нас хотя бы раз в жизни приходилось столкнуться с насилием. Оно могло применяться против вас самих, вы могли быть свидетелем, или сами становились теми, кто оскорбляет. Мы поговорим о насилии и жестокости, направленных на одного ребенка. Это явление называют буллинг. Сегодня мы попробуем понять чувства жертвы буллинга, и поведение агрессора. И самое главное, вместе найдем пути помощи пострадавшему ребенку и попробуем обезопасить себя, чтобы не сыграть одну из ролей в буллинге.

Бүгінгі іс - шарамызға ауданнан келген қонақтар да бар:

_____ - _____
_____ - _____
_____ - _____

4. Видео ролик, Мозговой штурм "Что такое буллинг" (10 мин.)

соц. Педагог

Цель: познакомить учащихся с понятием буллинг, социальными ролями в буллинге и стилями их поведения.

Бүгінгі таңда студенттер арасында балалардың бір-біріне жасаған зорлық-зомбылық мәселесі өте өткір болды.

Соңғы жылдары мектептегі қорқыту феноменінің таралуы мойындалды. Сіз бұл не екенін сұрайсыз: ағылшын тілінен аударғанда бұзақылық - бұзақылық, дөрекі болу, құқық бұзу, қудалау, кемсіту деп анықталады. Психикалық зорлық-зомбылықтың түрі қорлау, бойкот, келемеждеу, жалған ақпарат беру, жеке заттарға зиян келтіру, физикалық күш көрсету және т.б. Бұл баланың немесе балалар тобының басқа балаға немесе балаларға қасақана қиянат жасауының (дене және психикалық) ұзақ мерзімді процесі. Бұл бір баланың немесе балалар тобының басқа балаға қатысты агрессивті және өте жағымсыз мінез-құлқы, ол тұрақты физикалық және психологиялық қысыммен бірге жүреді.

Қорқытудың көптеген себептері бар. Ал қорлық көргендер белгілі бір топтың шеңберіне сыймайтын кез келген адам болуы мүмкін.

Причин буллинга - множество. А тем, кого буллят, может оказаться каждый, кто не вписался в рамки того или иного коллектива.

Қорқытудың 4 негізгі компоненті

- агрессивті және жағымсыз мінез-құлық;

- жүйелі түрде жүзеге асырылады;

- қатысушылардың күші тең емес қатынастарда пайда болады;

- бұл әрекет қасақана.

Қорқытудың әлеуметтік құрылымы

• қудалаушы (қылмыскер, агрессор) егер бұл ер балалар болса, олар әдетте басқаларға қарағанда физикалық жағынан күштірек; сыртқы түрімен, жүріс-тұрысымен, киімімен ерекшеленеді, олар балалар мен ересектерге жиі намыссыз және агрессивті: олар өте жақсы оқымайды; достардың немесе пікірлестердің жеткілікті үлкен шеңберінің болуы және т.б.

• өзін қорғай алмайтын жарақат алған бала (жәбірленуші) балалар өздерінің құрдастарынан физикалық тұрғыдан әлсіз; өзіне сенімсіз, тұйық, үндемейтін балалар; қызыл шашы бар, толық немесе арық балалар, мектепте белгілі бір орындардан қашатын балалар (мысалы, үзіліс кезінде сыныпта отыратын), көбінесе бірде-бір жақын досы жоқ балалар құрдастарымен салыстырғанда ересектермен жақсы сөйлеседі.

• бақылаушылар, құқық бұзушылар арасынан шыққан балалар; төменгі сынып оқушылары; кездейсоқ студенттер және т.б.

Енді біз әрқайсымыз қорқытуда белгілі бір рөл атқарғанымызды еске түсіреміз. Мысалы, мен бақылаушы болдым, бірақ сонымен бірге тікелей қатысушымын деп ойламадым.

Қорқытудың салдары әртүрлі болуы мүмкін. Олардың құрбандары көп зардап шегеді. Оларға өзін-өзі бағалаудың төмендеуі, нашар ұйқы мен тәбет, алаңдаушылық, алкогольді тұтыну, темекі шегу, суицид туралы ойлар және т.б.

Сонымен, көріп отырғанымыздай, қорлау құбылысы жиі кездеседі, бірақ біз оны тоқтата алмай, шетте қалмаймыз. Өйткені бүгін сен бақылаушысың, ертең құрбан боласың.

5. Упражнение «Почему так происходит» (10 мин.)

Цель: *выяснить причины поведения участников буллинга.*

Сейчас каждый из вас выберет у меня карточку. С другой стороны там есть изображение, карточки открываете по моей команде. Прошу объединяться в группы по рисункам, которые есть на карточках. Спасибо. А теперь, как вы думаете, что означает "стрела?" (агрессор), "глаз" (наблюдатель), "мишень" (жертва). Вы невольно получили роли. А сейчас каждая группа получит свою задачу.

Енді «жебе» нені білдіреді деп ойлайсыңдар? (агрессор), «көз» (бақылаушы), «нысана» (жәбірленуші). Сіз байқаусызда рөлдерді алдыңыз. Ал енді әр топ өз тапсырмасын алады.

Группа "агрессоров" попытается написать причины, побуждающие обидчика себя так вести. **Құқық бұзушыны осындай әрекетке итермелейтін себептерді жазыңыз.**

Группа "жертв" попытается написать причины, почему дети становятся легкими мишенями для обидчиков.

Балалардың бұзақылардың оңай нысанасына айналуының себептерін жазыңыз.

Группа «наблюдателей» пишет причины, почему наблюдатели часто вмешиваются в процесс буллинга.

Қорқыту процесіне қасындағылардың жиі араласуының себептерін жазады.

Обсуждение.

6. Упражнение « Миф или реальность»

«Миф немесе шындық» жаттығуы

Балаларға зорлық-зомбылық туралы фактілерді тыңдап, ненің шындық, ненің бұрыс екенін анықтау ұсынылады:

– Баланың басқаға қатысты әдепсіз сөздер айтуы зорлық-зомбылықтың көрінісі болып табылады (Да).

– Насилие - это когда видно следы на теле жертвы (Да).

– Бьют заслуженно (НЕТ).

– Мектепте жиі кездесетін психологиялық зорлық-зомбылық – бір баланың екіншісіне әдепсіз сөздер айтуы (да).

Зорлық-зомбылық көрген бала бұл туралы үндемей қалуы керек

Ребенок, который страдает от насилия должен молчать об этом (НЕТ).

– Зорлық-зомбылық Қазақстан Республикасының заңымен жазаланады (Да).

– Насилие - это признак мужества ребенка в школе (НЕТ).

– Рассказывать о том, что над вами были совершены насильственные действия - это признак слабости ребенка (НЕТ)

– Қорқыту, бойкот, біреуді шеттетіп мән бермеу (психологиялық) зорлық-зомбылық болып табылады (да)

7. Упражнение «Я смогу помочь» (10 мин)

Цель: выработка навыков безопасного поведения в конкретной ситуации, поиск путей защиты в ситуации буллинга.

Вы остаетесь работать в подгруппах. Каждая подгруппа получит определенную ситуацию, в которой описана ситуация, когда осуществляется

насилие. Ваша задача состоит в том, чтобы помочь жертве и найти для нее пути защиты и безопасного поведения.

Упражнение «Я смогу помочь», «Мен көмектесе аламын»

Ситуация 1.

Үзілісте құрбыларының бәрі әбігерге түсіп, шуылдаса да, ол әдеттегідей өз үстеліне отырды. Светлана күн сайын дәл осындай суретті байқады: қыздар көңілді күледі, қалжыңдайды және ұлдарға күлімсірей қарайды. Әрине, олар әлгі шіркін көзілдірік пен брекетті тістеріне тақпайды. Осының арқасында ол сыныптастарының арасында қорлау мен келекеге ұшырады! Ол тек үйде ғана ата-анасы сыйлаған махаббат пен жылулықты рахаттана алатын. Бос сынып. Светлана өз үстелінде жалғыз отыр. Оған екі қыз келеді. Бұл оның сыныптастары. Олар қызды мазақтай бастайды: көзілдірігін алып, дәптері мен кітаптарын еденге лақтырып, таптап тастайды. Қыз жылай бастайды.

Она как всегда сидела за партой, хотя все ее сверстники суетились и шумели во время перерыва. Светлана наблюдала ежедневно одну и ту же картину: девочки весело смеются, шутят и кокетливо посматривают на ребят. Конечно, ведь они не носят этих уродливых очков и брекетов на зубах. Из-за этого она терпела столько издевательств и насмешек среди одноклассников! Только дома она могла насладиться любовью и теплом, которое дарили ей ее родители. Пустой класс. За партой одиноко сидит Светлана. К ней подходят две девушки. Это ее одноклассницы. Начинают насмехаться над девочкой: забирают очки, бросают на пол тетради и книги, топчут их. Девочка начинает плакать.

И вдруг ... СТОП!

Ситуация 2.

Күн сайын таңертең Максим әкесі мен анасының тағы бір жанжалын естігеннен бастады. Бұл жолы да солай болды. Ұйқысы біткен ол тез киініп, көшеге жүгірді. Мен таңғы ас ішкім келмеді, анам да, әкем де оның кеткенін байқамады. Ол үйреніп қалған. Өйткені, үйдегілер оны көптен бері байқамаған еді.

Менің де мектепке барғым келмеді. Ақыр соңында, үлкен жігіттер оны қайтадан мазақтай бастайды: оның арқасына қорлайтын лақаптарды қадап, тепкілеп, аяғын шалып тастайды. Бұл өте қиын болды, себебі шағымданатын ешкім болмады ...

Мектеп. Үзіліске байланысты қоңырау соғылды. Максим ренжіген жүзбен сыныптан шығып кетті.

Осы кезде оған жоғары сыныптың үш оқушысы келді. Олар мазақ етіп, мазақ ете бастады. Олардың бірі Максимнің арқасынан сипап, «Мені ұр» деген жазуы бар қағазды жапсырды. Жігіт бұл туралы білмеді. Максим қатты итеріп, құлап қалды. Бұл өте ауыр болды. Көзімнен жас ағып кетті.

Каждое утро Максима начиналось с того, что он слышал очередную ссору отца и матери. Так произошло и в этот раз. Проспав, он быстро оделся и выбежал на улицу. Завтракать не хотелось, и ни мама, ни папа не заметят, что его уже нет. Он привык. Ведь давно его в семье не замечали.

В школу тоже не хотелось идти. Ведь там старшие ребята снова начнут издеваться над ним: цеплять на спину обидные прозвища, давать пинки, ставить подножки. Было очень тяжело, ведь пожаловаться было некому ...

Школа. Прозвенел звонок на перемену. С расстроенным лицом Максим вышел из класса.

В это время к нему подошли трое старшеклассников. Начали издеваться, насмехаться. Один из них похлопал Максима по спине, прицепив листок с надписью «Ударь меня». Парень не знал об этом. Максима больно толкнули и он упал. Было очень больно. На глаза навернулись слезы.

И вдруг ... СТОП!

Ситуация 3.

Бір кездері Саша бақытты және бақытты отбасында өмір сүрді. Бірақ ата-анасы ажырасқаннан кейін анасы үнемі бос емес. Және ол назар мен жылулықты қалайды. Ақыр соңында, ол ата-анасының ажырасуымен қиын болды, бірақ ол көрсетпесе де. Осыған байланысты ол нашар оқи бастады. Мұғалімдермен және балалармен жиі қақтығысатын.

Мектептегі бұл күн де ерекшелік болған жоқ. Сабақтан кейін сыныптасымен төбелесіп, сөгіс айтқан мұғалімге дәрекілік танытып, әдеттегідей сабаққа дайындықсыз келген. Сашаның сыныптастары оны ұнатпады, жиі күліп, мазақ етті және оны жалпы компанияға қабылдамады. Бірақ ол осыған байланысты мұңын білдірмеді. Негізі ол қорқып кетті...

Мектеп. Сабақтар бітті. Барлығы кетіп қалды. Саша үйге барғысы келмеді. Саша курткасын киеді. Осы кезде оған жоғары сыныптың екі оқушысы келіп, темекі ұсынады. Саша басында екіталай, бірақ кейін олармен бірге темекі шегуге келіседі. Гардеробтан шыққан жоғары сынып оқушылары жігіттен ақша талап ете бастайды. Саша ақшасы жоқ екенін түсіндіреді. Бұған ашуланған жігіттер оны ұра бастайды.

Когда-то Саша жил в счастливой и полноценной семье. Но после развода родителей мать была постоянно занята. А он так хотел внимания и тепла. Ведь он также тяжело переживал развод родителей, хотя и не показывал этого. Из-за этого он стал плохо учиться. Часто конфликтовал с учителями и детьми.

Этот день в школе не был исключением. После урока он подрался с одноклассником, нагрубил учительнице, которая сделала ему замечание, и как всегда пришел на уроки не подготовленным. Одноклассники Саши невзлюбили и часто смеялись и издевались над ним, не принимали в общую компанию. Но он не высказывал своей боли из-за этого. На самом деле ему было страшно ...

Школа. Уроки давно закончились. Все разошлись. Саше не хотелось идти домой. Саша одевает свою куртку. В это время к нему подходят двое старшеклассников, предлагают сигарету. Саша, сначала колеблется, но потом соглашается пойти с ними закурить. Уходя из гардероба, старшеклассники начинают требовать у парня деньги. Саша объясняет, что у него нет денег. Ребята это возмущает, и они начинают его бить.

И вдруг ... СТОП!

Вопросы для обсуждения:

Тапсырманы орындауда қиындықтар болды ма? Егер солай болса, нақты қандай?

2. Қиын жағдайға тап болған балалар үшін қандай эмоциялар немесе тәжірибелер болды?

1. Были ли трудности при выполнении задания? Если да, то в чем именно?

2. Какие эмоции или переживания вы испытывали к детям, которые оказались в сложных ситуациях?

Памятка. Помните!

– Вы имеете право отказаться делать то, к чему вас принуждают силой или оскорбительными, злыми словами.

– Ваша собственность принадлежит только вам.

– Вы имеете право на помощь.

– Каждый ребенок имеет право жить свободно, в безопасности, чувствуя тепло и любовь!

- Всегда можно обратиться за помощью ко взрослым или школьному психологу. Тел: 87773131475, тел горячей линии 111

8.

«Қар ұшқынының салмағы қанша?» деген астарлы әңгіме.

Притча «Сколько весит снежинка?»

Бір күні қар басқан ағаш бұтағында отырған кішкентай құс жабайы көгершіннен сұрады:

-Бір қар ұшқынының салмағы қанша?

«Ештеңеден артық емес», - деп жауап берді ол.

«Онда мен сізге өте қызықты оқиғаны айтқым келеді», - деп жалғастырды кішкентай құс. – Бір күні шыршаның бұтағында отыр едім, қар жауа бастады. Бұл әлі боран емес, ағаштардың үстінде жеңіл қар түйіршіктері тыныш жатты. Мен шырша бұтағына қонған 7435679 қар түйіршіктерін санадым. Ал, өзіңіз айтқандай, «салмағы жоқтан аспайтын» соңғы қар ұшқыны оның үстіне түскенде бұтақ сынды. - Осыдан кейін кішкентай құс көгершінді терең ойға қалдырып, ұшып кетті.

Біздің сөздеріміздің салмағы қанша? Кейде «ештеңеге тұрмайтын» сөздер, өзіміз байқамай жасаған әрекеттеріміз басқаларға үлкен қорлық пен азап әкеледі.

Ал мұндай жүктеме кезінде кез келген адам сынуы мүмкін. Мен анық білемін, кем дегенде бір рет біздің әрқайсымыз басқаларды байқамай ренжіткенбіз.

Шындығында, бір-бірімізге жүгінетін сөздердің салмағы көп: мейірімді сөздер адамның көңіл-күйін көтереді, оны қуантады, ал зұлымдық пен қатыгездіктер ренжітуі, қорлауы және тіпті өлтіруі мүмкін. Қарым-қатынасты мәңгілікке бұзбау үшін қақтығыстар кезінде мұны есте сақтау керек.

Однажды маленькая синичка, сидя на заснеженной ветке дерева, спросила у дикого голубя:

- Сколько весит одна снежинка?

- Не больше, чем ничего, - ответил он ей.

- Тогда я хочу рассказать тебе очень интересную историю, - продолжала синичка. - Однажды я сидела на еловой ветке, и начался снегопад. Это еще не была метель, и легкие снежинки спокойно ложились на деревья. Я насчитала 7435679 снежинок, которые опустились на еловую ветку. И когда последняя снежинка, что, как ты сказал, «весит не более, чем ничего», упала на нее - ветвь сломалась. - После этого синичка взлетела, оставив голубя в глубокой задумчивости.

Сколько весят наши слова? Иногда те слова, которые «не стоят» ничего, наши поступки, которые мы делаем, незаметные для нас самих, ложатся большим оскорблением и болью на других. И под таким грузом может сломаться каждый человек. Я точно знаю, что хотя бы раз, но каждый из нас наносил обиды другим, даже не замечая этого.

На самом деле слова, с которыми мы обращаемся друг к другу, весят очень много: добрыми, ласковыми можно поднять человеку настроение, сделать его счастливым, а злыми и жестокими - огорчить, обидеть, унижить и даже убить. Об этом нужно помнить при общении и конфликтах, чтобы не испортить отношений навсегда.

Мен сізге бұл қар ұшқынын қолыңызға алып, оны «Сен ең жақсысың, өйткені...» деген сөздің жанында отырған досыңызға беруді ұсынамын.

Предлагаю вам взять вот такую снежинку в руки и передать товарищу, что сидит рядом со словами «Ты лучший, потому что ...»

9. Подведение итогов. (7 мин.)

Наше занятие подошло к концу.

Слово предоставляется гостям.